

lub poza nimi (dotyczy surowego mleka, siary, surowej śmietany, jaj, produktów pszczelich nieprzetworzonych), lub

b) do **zakładów prowadzących handel detaliczny** bezpośrednio zaopatrujących konsumenta końcowego (sklepów, restauracji, stołówek).

Obszar sprzedaży i wymagania formalne

Sprzedaż bezpośrednia produktów pochodzenia zwierzęcego, o których mowa, może być prowadzona **na obszarze województwa**, w którym odbywa się produkcja tych produktów, lub **na obszarze sąsiadujących z nim województw**. Poza tym sprzedaż może również odbywać się poza obszarem ww. województw, tj. na terytorium całej Polski, wyłącznie podczas wystaw, festynów, targów lub kiermaszy, organizowanych w celu promocji produktów pochodzenia zwierzęcego.

Podstawowym warunkiem prowadzenia sprzedaży bezpośredniej jest uzyskanie wpisu do rejestru zakładów u właściwego, ze względu na planowane miejsce prowadzenia działalności, powiatowego lekarza weterynarii. Podmiot może rozpocząć działalność dopiero po uzyskaniu decyzji administracyjnej o wpisie do rejestru zakładów, wydanej przez właściwego powiatowego lekarza weterynarii, w której nadaje się zakładowi weterynaryjny numer identyfikacyjny.

W ramach sprzedaży bezpośredniej podmiot zobowiązany jest do prowadzenia **ewidencji sprzedaży** odrębnie za każdy rok (forma dowolna, np. zeszyt), która musi zawierać informacje o ilości sprzedanych w danym tygodniu/miesiącu produktów. Dodatkowo prowadzona dokumentacja powinna zawierać informacje o wynikach czynności sprawdzających oraz przeprowadzonych badaniach. Ponadto podmiot prowadzący sprzedaż bezpośrednią zobowiązany jest do przechowywania dokumentacji i udostępnienia jej właściwemu powiatowemu lekarzowi weterynarii na jego żądanie.

Link do szczegółowych informacji:

<http://www.minrol.gov.pl/Informacje-branzowe/Informacje-branzowe-aktualnosci/Sprzedaz-bezposrednia-produktow-pochodzenia-zwierzecego-wymagania-z-zakresu-bezpieczenstwa-zywnosci>

Opracowała: Ewelina Szyc
Specjalista ds. przedsiębiorczości
na obszarach wiejskich
Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Lubaniu
Dział Rozwoju Obszarów Wiejskich

ul. Trakt św. Wojciecha 293
80-001 Gdańsk
kom. 797-010-598
e-mail: e.szyc@podr.pl

Krótkie łańcuchy dostaw - Sprzedaż bezpośrednia -

Lubań, grudzień 2017 r.

Produkcja i zbycie żywności wytworzonej w gospodarstwie rolnym może odbywać się, w zależności od zakresu i skali produkcji i dystrybucji, w ramach:

- **Sprzedazy bezpośredniej** – produkty zwierzęce nieprzetworzone → zbycie konsumentom końcowym lub do lokalnego zakładu detalicznego bezpośrednio zaopatrującego konsumenta końcowego;
- **Dostaw bezpośrednich** – produkty roślinne nieprzetworzone → zbycie konsumentom końcowym lub do lokalnego zakładu detalicznego bezpośrednio zaopatrującego konsumenta końcowego;
- **Rolniczego handlu detalicznego** – produkty roślinne i zwierzęce przetworzone i nieprzetworzone → zbycie do konsumenta końcowego;
- **Działalności marginalnej, lokalnej i ograniczonej** – produkty zwierzęce przetworzone → zbycie konsumentom końcowym oraz dostawy takiej żywności do innych zakładów detalicznych zaopatrujących konsumentów końcowych.

Warunkiem rozpoczęcia działalności w zakresie wytwarzania i zbytu żywności produkowanej w gospodarstwie rolnym jest spełnienie określonych wymogów: sanitarno-higienicznych i weterynaryjnych, bezpieczeństwa żywności, prawa gospodarczego, podatkowego i innych. Konieczne jest również zawiadomienie o rozpoczęciu sprzedaży właściwego powiatowego lekarza weterynarii lub powiatowego inspektora sanitarnego.

Sprzedaż bezpośrednia według polskiego prawodawstwa oznacza bezpośrednie dostawy dokonywane przez producenta konsumentom końcowym lub do lokalnych zakładów detalicznych bezpośrednio zaopatrujących konsumenta końcowego: małych ilości surowców pochodzenia zwierzęcego, mięsa z drobiu i zajęczaków poddanych ubojowi w gospodarstwie rolnym, zwierzyny łownej lub mięsa zwierząt łownych (DZ.U.2014.1577 z późn. zm.).

Ponadto, sprzedaż z gospodarstwa produktów pochodzenia zwierzęcego reguluje Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 30 września 2015 r. **w sprawie wymagań weterynaryjnych przy produkcji produktów pochodzenia zwierzęcego przeznaczonych do sprzedaży bezpośredniej.**

Powyższe rozporządzenie określa:

- ✓ wymagania weterynaryjne, osobno dla określonych grup produktów, jakie powinny być spełnione przy produkcji produktów pochodzenia zwierzęcego przeznaczonych do sprzedaży bezpośredniej
- ✓ wielkość, zakres i obszar produkcji produktów
- ✓ wymagania weterynaryjne dla miejsc prowadzenia sprzedaży bezpośredniej.

Zakres i wielkość sprzedaży

Sprzedaż bezpośrednia dotyczy następujących rodzajów produktów pochodzenia zwierzęcego wyprodukowanych z własnych surowców : tusze lub podroby drobiowe, tusze lub podroby zajęczaków, tusze lub podroby zwierzyny łownej, produkty rybołówstwa, żywe ślimaki lądowe, mleko surowe, siara lub surowa śmietana, jaja od drobiu lub ptaków bezgrzebieniowych, produkty pszczele nieprzetworzone. Wielkość produkcji produktów pochodzenia zwierzęcego przeznaczonych do sprzedaży bezpośredniej jest ograniczona ilościowo dla większości produktów i nie może przekroczyć limitów tygodniowych lub rocznych, określonych w ww. rozporządzeniu.

Miejsca prowadzenia sprzedaży bezpośredniej

W ramach sprzedaży bezpośredniej produkty pochodzenia zwierzęcego mogą być zbywane:

a) konsumentowi końcowemu:

- w miejscach, w których odbywa się produkcja tych produktów (na terenie gospodarstw rolnych lub rybackich, pasiek), lub
- na targowiskach, lub
- ze statków (z wyłączeniem statków zamrażalni i przetwórni),
- z obiektów lub urządzeń ruchomych lub tymczasowych, w tym ze specjalistycznych środków transportu, znajdujących się na terenie miejsc, w których odbywa się produkcja tych produktów, na terenie targowisk lub poza nimi, lub
- z urządzeń dystrybucyjnych do sprzedaży żywności, znajdujących na terenie miejsc, w których odbywa się produkcja tych produktów, na terenie targowisk